

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของสุคนธบำบัดต่อการผ่อนคลายของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม

ผู้เขียน นางวราภรณ์ แยมมีศรี

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ	ธงชัย	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ	เอี่ยมจ้อย	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. อัมพวัน	อภิสิทธิ์ะกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม มักต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อมที่คุกคาม ส่งผลให้ผู้ป่วยเกิดความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งพยาบาลสามารถช่วยส่งเสริมให้ผู้ป่วยเกิดการผ่อนคลายได้ การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของสุคนธบำบัดต่อการผ่อนคลายของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยที่เข้ามารับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ระหว่างเดือนมิถุนายน 2546 ถึงเดือนมกราคม 2547 เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 30 ราย ทำการสุ่มเพื่อจัดให้ตัวอย่างแต่ละรายได้รับ สุคนธบำบัดผ่านการนวดหน้า สุคนธบำบัดผ่านการสูดดม การนวดหน้าด้วยน้ำมันน้าพา และได้รับการพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ตัวผู้วิจัย น้ำมันหอมระเหย และน้ำมันน้าพา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป เครื่องมือวัดและแบบบันทึกอัตราการเต้นของหัวใจ อัตราการหายใจ ความดันโลหิตเลือดแดงเฉลี่ย และแบบประเมินการผ่อนคลายชนิดเปรียบเทียบด้วยสายตา

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบคะแนนการผ่อนคลายของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้

สถิติทดสอบทีคู่ (paired t-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการผ่อนคลายของกลุ่มตัวอย่างภายหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ ANCOVA

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. คะแนนการผ่อนคลายของกลุ่มตัวอย่างภายหลังได้รับสุคนธบำบัดผ่านการนวดหน้าสุคนธบำบัดผ่านการสูดดม การนวดหน้าด้วยน้ำมันน้าพา และการพยายามปกติ เพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. คะแนนการผ่อนคลายของกลุ่มตัวอย่างภายหลังได้รับสุคนธบำบัดผ่านการนวดหน้าสุคนธบำบัดผ่านการสูดดม การนวดหน้าด้วยน้ำมันน้าพา และการพยายามปกติ เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นระหว่างการได้รับสุคนธบำบัดผ่านการสูดดมกับการนวดด้วยน้ำมันน้าพา มีคะแนนการผ่อนคลายไม่แตกต่างกัน

3. ภายหลังได้รับสุคนธบำบัดผ่านการนวดหน้า สุคนธบำบัดผ่านการสูดดม การนวดหน้าด้วยน้ำมันน้าพา และการพยายามปกติ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30, 16.67, 23.33 และ 16.67 ตามลำดับ มีการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา คือ มีการลดลงของอัตราการเต้นของหัวใจ อัตราการหายใจ และความดันหลอดเลือดแดงเฉลี่ย

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า สุคนธบำบัดผ่านการนวดหน้าทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการผ่อนคลายได้มากที่สุด ดังนั้นควรมีการพิจารณานำสุคนธบำบัดมาประยุกต์ใช้ร่วมกับกิจกรรมการพยายามปกติ เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยเกิดการผ่อนคลายขณะรับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมต่อไป

Thesis Title Effect of Aromatherapy on Relaxation Among Patients in Surgical Critical Care Unit

Author Mrs. Waraphorn Yaemmisri

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Chaweewan Thongchai Chairperson

Assistant Professor Wanpen Eamjoy Member

Associate Professor Dr. Amphawan Apisariyakul Member

ABSTRACT

Patients confined in surgical critical care unit are confronted with threatening environment resulting in having physical and mental tension which nurse can help promoting them to relax. The main purpose of this quasi-experimental research was to examine the effect of aromatherapy on relaxation among patients in surgical critical care unit. Subjects were surgical patients admitted to a surgical critical care unit in Chiangrai Hospital during June 2002 to January 2003. The subjects were purposively selected and randomly assigned for aromatherapy facial massage, aromatherapy inhalation, facial massage with carrier oil, and routine nursing care. Research instruments composed of the researcher, essential oils, and carrier oil. The instruments used for data collection were demographic data record form, the record form and digital device for heart rate,

respiratory rate and mean arterial pressure, and the visual analogue scale as a relaxation assessment tool.

Data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation. The relaxation scores between before and after receiving aromatherapy facial massage, aromatherapy inhalation, facial massage with carrier oil, and routine nursing care were tested using the paired t- test. The differences of relaxation scores among after receiving the experiments and being controlled groups were tested using ANCOVA.

The results revealed that:

1. The relaxation scores of the subjects after receiving the aromatherapy facial massage, aromatherapy inhalation, facial massage with carrier oil, and routine nursing care were significantly increased more than before the experiments and being controlled at the level of .01.

2. The relaxation scores of the subjects after receiving the aromatherapy facial massage, aromatherapy inhalation, facial massage with carrier oil and routine nursing care when tested in pair were significantly differences at the level of .01, except the scores between after receiving aromatherapy inhalation and massage with carrier oil had no difference.

3. After receiving the aromatherapy facial massage, aromatherapy inhalation, facial massage with carrier oil and routine nursing care, the percentages of 30, 16.67, 23.33, and 16.67 of subjects in each group, respectively, had physiological changes as shown by reduction of heart rate, respiratory rate and mean arterial pressure.

The study results enable that aromatherapy facial massage can increase relaxation most among the study subjects. Therefore, application of aromatherapy could be considered along with the routine nursing activity to help creating relaxation among patients in surgical critical care unit.